

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemcy. — Szwecya i Norwegia. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Korzyści nowej pożyczki.)

Wiedeń, 22. kwietnia. Jego c. k. apostolska Mość raczył najwyższem pismem własnoręcznem z 20. kwietnia r. b. przenieść najłaskawiej przelozonego obwodu, radcę dworu *Leopolda Krattera* w stan pensyi i nadać mu w uznaniu jego długoletniej, wiernej i pożytecznej służby order żelaznej korony trzeciej klasy z uwolnieniem od tacy, zaś przelozonym obwodu lwowskiego z systemizowanymi placami raczył Jego c. k. apost. Mość mianować najłaskawiej dyrektora policyi w Krakowie, *Karola Neusera*, z równoczesnem nadaniem tytułu radcy dworu z uwolnieniem od tacy.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył nadać najłaskawiej *Antoniemu* hrabi *Brandis* godność c. k. szambelana.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Na nową pożyczkę państwa z roku 1860 wniosło do 20.000 subskrybentów w kraju i za granicą 76,177.800 zł.

Tymczasem zmniejszyły się zaliczki, jakich udzielił bank narodowy na tę pożyczkę przyjęciem obligacyi pierwotnych i indemnizacyjnych byłego funduszu amortyzacyjnego ze 133 na 99 milionów. Na te 99 milionów otrzyma bank dostateczne pokrycie w sumie 120 milionów w nowych obligacyach długu, które będą mu oddane zaraz po wystawieniu, i jak się słusznie spodziewać można, dadzą się z łatwością i korzystnie spieniężyć po dniu 1go listopada 1861.

Podług doświadczenia nabytego przy dawniejszych uprocentowanych pożyczkach loteryjnych będzie termin 18miesięczny aż nadto dostateczny, by sumę subskrybowaną po największej części od osób, które już pierwotnie nieprzeznaczały jej do sprzedania z zyskiem, ulokować w pewnem ręku i ze znacznie wyższym stanem, niż zapewniają warunki emisyi.

Położenie banku można w samej rzeczy uważać po emisji tej pożyczki za ustalone. Ściągnięcie jego banknotów może być uskutecznione w niedalekim czasie, jeżeli powszechnie stosunki wesprą poniekąd usilne staranie administracyi państwa ku przywróceniu waluty krajowej i usiłowanie banku w dopełnieniu swej czynności odpowiedniej statutom. Na wszelki sposób można przypuszczać, że już teraz nastąpi zwrot w stanie waluty krajowej i że stopniowo nastąpi znaczne jego polepszenie.

Potrzeby państwa można uważać za pokryte przy zaprowadzonych stanowczo oszczędnościach w budżecie państwa, a wzmieniona rada państwa, która wkrótce ma być zwołana, będzie mogła wypełnić ważne zadanie swoje i przywrócić równowagę w dochodach i wydatkach państwa.

Targowicy pieniężnej nieobciążą zbyt nowa emisya, gdyż ściąganie pożyczki banku narodowego przyczyni się do umniejszenia tego ciężaru. Dotychczas nie dał się prawie czuć w tym względzie wpływ emisyi, chociaż wpłynęły już znaczne sumy gotówką na pożyczkę, gdyż na eskontowanie wexli pierwszej klasy po 4½% jest więcej pieniądzy w zapasie niż potrzeba, a przytem objawia się także w ogóle coraz pomyślniejsze ożywienie handlu i przemysłu.

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące. — Blokada portów marokańskich zniesiona. — Doniesienia z Maroku. — Wojna domowa. — Powrót wojsk hiszpańskich.)

Madryt, 18. kwietnia. Sprawdza się wiadomość, że generała *Ortega* rozstrzelano dnia wczorajszego wieczorem. Oprócz wspomnianych już dokumentów miano znaleźć przy nim proklamacyę hrabi *Montemolina*, w której syn *Don Karlosa*, reprezentant zasady legitymistów przyrzeka, że konstytucyę i prawa królestwa chce utrzymać w powadze, i że zmianę dynastyczną, którą spodziewa się uskutecznić, poddaje pod zatwierdzenie „powszechnego głosowania.“

— Dziennik *Novedades* donosi, że *Infant Don Sebastyan* zamierza wydać oświadczenie, jako postępowanie kuzynów jego, *Don Karlosa* i *Don Fernanda* zasługuje na wszelką nagane. — *Gaceta* z dnia 17. kwietnia zawiera wiadomość, że od czasu podpisania umowy względem zawieszenia broni zniesiono blokadę portów marokańskich.

— Z ostatnich wiadomości z *Tetuanu* można wnosić, że *Cesarz marokański* ma w pretencjach silniejszego przeciwnika niż się spodziewał; jednak w *Madrycie* mają nadzieję, że stanowcze podpisanie traktatu wkrótce nastąpi, a *O'Donnell* będzie mógł po 20. b. m. stanąć w *Madrycie*. Widok powracającego wojska świadczy, że wiele wycierpiało niedostatku i trudów wojennych. *Dysenterya* i *cholera* przeczędziły mocno ich szeregi. Pogłoska, że także *O'Donnell* zapadł na *cholere*, nie potwierdza się. Dopokąd *Marokanie* nie zapłacą zupełnie kontrybucyi wojennej, pozostanie w *Tetuanie* 12 batalionów, 4 szwadrony i 30 dział.

Anglia.

(Examina wojskowe. — Trudność w stosunkach z Japonią.)

Londyn, 19. kwietnia. Jak donosi *Times*, kilku młodym ludziom, którzy mieli złożyć egzamin na oficerów, powiodło się doowiedzieć naprzód, z jakich przedmiotów będą egzaminowani. Rzecz naturalna, że egzamina w takim przypadku uznano za nieważne.

— Ogłoszona świeżo korespondencya z Japonią, wydaje się dziennikowi *Economist* nowym dowodem, że wymuszając przemocą traktat na jakimkolwiek obcym rządzie nie zdoła *Anglia* zachęcić go do ściślejszych stosunków handlowych. *Japonia* zagrożona nagłym niespodziewanym najazdem zawarła traktat w pierwszym popłochu. *Expedycya lorda Elgina* i pomysły jej owoce w *Chinach* przeraziły do tego stopnia rząd japoński, że rad nie rad skłonił się do polityki, która sprzeciwiała się wszystkim jego tradycjom od lat 200. Aby jednak traktat zawarty przeprowadzić, potrzeba było nie ustawać w nacisku. Większość ludności japońskiej nie troszczy się bynajmniej o traktat i nie ma najmniejszego pojęcia o jego wartości.

Francya.

(Monitor o broszurze „La Coalition“. — Instrukcye p. Gros. — Doniesienia z Kochinchiny. — Sprawa szwajcarska. — List Króla Abisynii do p. Lesseps. — Dzielność artyleryi. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 19. kwietnia. *Monitor* zawiera następujące oświadczenie o broszurze pod nazwą „La Coalition“:

Pismo ulotne pod tytułem „La Coalition“ wydane zostało w widokach giełdowych i ciągłego niepokojenia umysłów. Ustawy nie nadają rządowi prawa przeszkadzać ogłoszeniu broszury, której nie można zarzucić żadnego przekroczenia. Lecz minister spraw wewnętrznych przesłał ministrowi sprawiedliwości akta w sprawie tych zabiegów giełdowych do dalszego śledztwa.

Baron Gross, który jak wiadomo odpłynąć ma 28. b. m. do *Chin*, otrzymał instrukcye dla sprowadzenia zgody nieubliżającej godności i widokom *Francyi*, i by tym sposobem ułatwić spieszny ile może powrót wyprawy *francuskiej* do kraju.

— *Francya* ustępuje z *Turanu* i zatrzymuje tam tylko warownię leżącą nad morzem. Również i *Hiszpania* zatrzymuje jedną warownię nadmorską. Oprócz tego pozostawiają *Francuzi* znaczną osadę w *Sajgunie* dla zabezpieczenia sobie prowincyi *Kambodzy*.

— *Constitutionnel* zawiera następujące oświadczenie:

Zanadto często wspominaliśmy o zarzutach *Szwajcaryi* przeciw wcieleniu *Sabaudyi* do *Francyi*, aby potrzeba była wracać do wyczerpanej już nadal debaty. Wiadomo po czyjej stronie jest słuszność i umiarkowanie, a po czyjej przesadne uroszczenia i próżne obawy.

Z tem wszystkim rozpowszechniają dziś pogłoskę, że w sprawie *Chablais* i *Faucigny* mają zawiazać się bezpośrednie układy między *Francya* i *Szwajcarya*.

Jestto cale niedokładna pogłoska.

Prawdą jest tylko, że odpowiednie układy mogły się wytoczyć tylko pomiędzy różnemi mocarstwami, których pod równym tytułem prawnym w innym stopniu obchodzi kwestya. Takie układy zawiązały się też w samej rzeczy.

Do mocarstw tych należą wszystkie podpisane na traktatach wiedeńskich. *Szwajcarya* wstępuje w ich grono, zajmując odpowiednie sobie miejsce.

— Zaprzeczywszy temi dniami, że angielski poseł przy dworze turyńskim ma towarzyszyć Królowi Wiktorowi Emanuelowi w podróży do Florencji, utrzymuje obecnie dziennik *Pays*, że jeżeliby który z obcych posłów towarzyszył w podróży Królowi, uczyni to tylko w charakterze prywatnym, bo ciało dyplomatyczne nie otrzymało urzędowego zaproszenia. Odnosi się to do sir James Hudsona; podróż jego nie ma tego politycznego znaczenia, jakie jej pierwotnie przypisywały dzienniki zagraniczne.

— *Patrie* donosi, że niektórzy członkowie deputacji sabaudzkiej ofiarowali swemu dyrektorowi panu Delamarre kandydaturę do izby deputowanych: p. Delamarre nie przyjął tego zaszczytu z powodów prywatnych, i zrzekł się raz na zawsze zasiadać w izbie deputowanych.

— *Patrie* stara się udowodnić w kilku artykułach, jak niebezpieczną stała się nowoczesna artylerja dla portów nadmorskich, i radzi, ażeby na przyszłość daleko od wybrzeża zakładano wszelkie kupieckie składy, magazyny i t. d. — Z powodu handlowego traktatu między Anglią i Francją będzie zaprowadzony w Manszestrze urząd konsularny, i na to stanowisko mianowany jest p. Rabaudy. — Baron Chassiron, który temi dniami powrócił z Chin, był wczoraj przyjmowany u Cesarza. — Baron Gros odjeżdża stąd 28. kwietnia, ażeby się z liczną świtą udać do Chin. — Dziennik *Monde* zawiera pisany w języku etyopskim list przelożony dosłownie przez sławnego turystę Abbadie, który pan de Lesseps otrzymał od Cesarza Abyssynii. List ten datowany jest z dnia 14. miesiąca Jahses, roku 1852, po narodzeniu Chrystusa Pana, według chronologii etyopskiej, to jest z 10. grudnia 1859, i opiewa: „Ja, Niguse, Pan Nikasu, Król Etyopii, który prawem Naszego Pana Jezusa Chrystusa panuje od Mizywy do Gondaru, — to jest nad królestwami Tygru i Simenn, Wagary, Walgaju, Tagade, Damby, Balasy, Kiniara, Sabli, Agawy, Lasty i Salawy — witam Ferdynanda de Lesseps, męża ze szczepu świateła, który wykonywa za Naszych czasów nadzwyczajną pracę“ i t. d. Zresztą spodziewa się Jego ces. Mość, że między morze Suez będzie niezawodnie przebite, i tym sposobem zbliży się Abisynia do cywilizacji europejskiej.

— *Monitor* ogłosił sprawozdanie ministra sprawiedliwości względem procedury sądu cywilnego i handlowego. — Zapewniają, że rada państwa zajmuje się nowym wnioskiem do ustawy względem własności literackiej; ustawa ta ma zabezpieczyć autorom i familiom ich własność literacką w tej samej mierze jak inną własność. — Słychać także o nowej uchwale senatu, mającej zmienić artykuł ustawy, który mówi o ogłaszaniu obrad. Zmiana ta ma nastąpić w myśli większej wolności.

Belgia.

(Obrady w izbie rozpoczęte.)

Bruksela, 18. kwietnia. Po świętach wielkanocnych rozpoczęła izba znówu swoje czynności, i naradzała się nad postanowieniami nowego karnego kodexu względem lichwy. Wydział rewizyjny proponował, wymiar kary za zwyczajną lichwę zmniejszyć na więzienie od jednego miesiąca do jednego roku i na karę pieniężną od 1000 do 10.000 fr. Całe dzisiejsze posiedzenie zabrała mowa ix. kanonika De Haerne, który powstawał nietylko na te łagodzące wnioski wydziału, lecz także na ekonomję państwa, która z tym przedmiotem żadnego nie ma związku.

Szwajcarya.

(Rozpoznanie pogranicza szwajcarskiego. — Przychylność Rosji w sprawie szwajcarskiej.)

Z Berna dnia 17. b. m. piszą gazecie powszechnej: Otrzymało tu bardzo niepokojącą wiadomość, że marszałek Canrobert zjechał z adjutantem swoim do twierdzy Les Rousses położonej u granic doliny Dappen, i ztamtąd rozpoznaje w asystencji oficerów od inżynierji położenie graniczne tej krainy. Wspominano już nie raz o ważności dwóch gościńców wiodących ztamtąd do Gex i Genewy, tudzież do Cerques i do Nyon, i dlatego też niepodobna pominąć miłżeniem obecności marszałka w Les Rousses i tego rozpoznawania pogranicznego. Z tego też zapewne powodu zwołała rada związkowa niedawno sztab generalny z dwóch dywizji. Według innych doniesień z Genewy z tegoż dnia miał marszałek Canrobert w towarzystwie oficerów inżynierji zwiedzić i lustrować warownię Les Rousses (w pobliżu granicy szwajcarskiej kantonu Waadt), gdzie zwieziono liczne przybory wojenne.

— Z Genewy telegrafują pod d. 17. b. m. bliższe szczegóły z odpowiedzi rosyjskiej na okolnik rady związkowej. Gabinet petersburski podziela zdanie mocarstw, podpisanych na traktatach wiedeńskich z r. 1815, i uznaje że neutralność Szwajcaryi i jej nietykalskość i niezawisłość od wszelkich obcych wpływów wiąże się z widokami ogólnej polityki europejskiej. Ponieważ jednak rząd francuski wyraził gotowość wejść w tym względzie w układy z mocarstwami lub Szwajcaryą samą, to rząd rosyjski przystaje zupełnie na te układy w przekonaniu, że rada związkowa nie zaniedba niczego, aby utrzymać neutralność szwajcarską.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Pismo Ojca S. do Króla sardyńskiego. — List kardynała Antonellogo do hr. Cavour'a. — Sprawy neapolitańskie. — Popłoch uliczny w Neapolu.)

Pays zapewnia w jednej z korespondencyi swoich z Turynu dnia 16. b. m., że wieść ta jest bezzasadna, jakoby rząd sardyński zamierzał ściągnąć 30.000ny korpus na ostatecznej granicy Toska-

nii. W Sardynii zbroją się wprawdzie jaknajusilniej, lecz zręczono się jak na teraz zamiaru ściągnięcia takiego korpusu. Tenże dziennik zapewnia także, że rząd sardyński odstąpił również i od zamiaru wyprawienia dwóch fregat ku wybrzeżom sycylijskim.

— Dziennik medyolański, *Perseveranza*, ogłasza nadesłana sobie z Paryża jak powiada korespondencyę, jaka toczyła się między Jego Świątobliwością Papieżem a Królem Wiktozem Emanuelem tudzież kardynałem Antonelli a hrabią Cavour. Zawiązana w miesiącach lutym i marcu, zamyka się korespondencya ta znanem *brewe* komunikacyjnem. Przytaczamy z niej następujące pisma, które zarazem dają wyobrażenie i o treści reszty:

Pismo Papieża do Króla Wiktora Emanuela.

„Najjaśniejszy Panie! Myśl, jaką objawiłeś Mi Wasza królewska Mość, nie jest ani mądra, ani też godna katolickiego Króla, Króla z domu sabaudzkiego. Odpowiedź moja znana jest już z druku, z mojej encykliki do katolickich biskupów, którą snadnie mogłeś czytać. Zresztą bardzo jestem zasmucony nie o siebie ale ze względu na nieszczęsny stan Twej duszy, widzę Cię bowiem dotkniętym cenzurą, która w wyższym jeszcze spadnie na Cię stopniu, kiedy dokonasz nareście świętokradzkiego czynu, do którego się zabierasz wraz z swoimi zwolennikami. Błagam z całego serca Pana Boga, aby Cię oświecił i natchnął łaską swoją, byś poznał i oplakiwał zgorzenia i wielkie klęski, jakie za Twoim udziałem spadają na te biedne Włochy.

W Watykanie, 14. marca 1860.

Pius P. P. IX.“

Pismo Papieża do Króla Wiktora Emanuela:

„Najjaśniejszy Panie! Wypadki, jakie zaszły w niektórych prowincjach państwa kościelnego, wkładają na Waszą królewską Mość obowiązek, jak piszesz, zdać mi sprawę z swego postępowania co do tych wypadków. Mogłbym się zatrzymać, aby zbierać niektóre zawarte w Twym liście zdania i powiedzieć Ci naprzykład, że obecna okupacya w legacyach od dawna ograniczała się na samą tylko Bononię, która nigdy nie tworzyła części Romanii, mogłbym Ci powiedzieć, że przyjęte za podstawę powszechne głosowanie nie jest dobrowolnem, ale narzuconem. Wstrzymuję się tutaj zapytać Waszą królewską Mość o Jego zdanie co do powszechnego głosowania tak jak się wstrzymuję wypowiedzieć mój własny sąd w tej mierze. Mogłbym Ci powiedzieć, że wojskom papieskim przeszkodziły przywrócić rząd prawowity w powstańczych prowincjach powody, które są dobrze znane Waszej królewskiej Mości.

Te i tym podobne rzeczy mogłbym Ci powiedzieć, ale co głównie wkłada na mnie obowiązek nie zgadzać się z Twojemi zdaniami, to to, że widzę jak niemoralność coraz wzrasta w tych prowincjach, i że obelgi spadają na religię i jej sług. Już dla tego samego choćby mnie nawet nie wiązała żadna przysięga uroczysta, by utrzymać nienaruszone dziedzictwo kościoła, czułbym się obowiązany odrzucić wszelki projekt, nie chcąc skałać sumienie swe przyzwoleniem, które nie miało by innego celu jak tylko sankcjonować pośrednio ten nieporządek, brać w nim udział i usprawiedliwić niesłuszny i gwałtowny rabunek. Zresztą nie tylko, że nie mogę w dobrej myśli przyjąć projektu Waszej królew. Mości, ale przeciwnie, protestuję przeciw wszelkiej uzurpacyi, jaka ma zająć na szkodę kościoła, i nieszczęśliwe skutki, jakie ztąd mogą spłynąć, zostawiam na sumieniu Waszej królew. Mości i każdego innego, kto się przyczyni do tego rabunku. Jestem przekonany, że jeżeli Wasza królewska Mość pisany do mnie list zechcesz odczytać z spokojnym, mniej uprzedzonym a więcej z wypadkami obeznanym umysłem, znajdziesz w nim wiele powodów do skrucy.

Proszę Pana, by złał na Cię tę łaskę, jaka szczególnie jest Ci potrzebna w Twem trudnem położeniu dzisiejszem.

W Watykanie, 2. kwietnia 1860.

Pius P. P. IX.“

Kardynał Antonelli do hrabi Cavour:

„Excelencyo! Pan baron Roussy, sekretarz Twego królewskiego dworu, doręczył mi pismo Waszej Excelencyi z innem pismem Króla Jegomości, Twego dostojnego pana, do Ojca świętego, w którego świątobliwe ręce złożyłem go według obowiązku Wywołane świezo w prowincjach Bononii, Ferrary, Forli i Rawenny wypadki są tego rodzaju, że Ojcu świętemu, w charakterze doczesnego namiestnika Tego, który jest Twórcą sprawiedliwości, nie mogą żadnego podać tytułu, by brał udział w krzyżującej niesprawiedliwości. Wasza Excelencya pojmie zatem, że Jego Świątobliwość nie mógł za podstawę układów przyjąć propozycyę, jakie podawał Jego Mość Król. Z ubolewaniem muszę Ci też oświadczyć, że w żaden sposób nie mogę się przyczynić do spełnienia zyczeń Króla. Twego Pana, ani do wniosków, jaki sam podajesz, zważywszy, że zawiązanie układów na podstawie zrabowania części państw stolicy apostolskiej jest niepodobne, tudzież że przyczynić się do uznania czegoś podobnego zabraniają mi uczucia słuszności i obowiązku sumienia.

Przy tej sposobności mam zaszczyt wyrazić Waszej Excelencyi uczucie mego wysokiego poważania.

Rzym, 2. kwietnia 1860.

(podp.) kardynał Antonelli.“

— *Urzędowa gazeta* królestwa Obojga Sycylii pisze pod d. 10go b. m.:

„Królewski paropływ „Tancredi“ przybył dziś rano z Palermo, potwierdzając dawniejsze doniesienia, że spokój i porządek panuje niezakłócony ponownie i że wszystkie sprawy publiczne i prywatne wchodzą powoli na zwykły pokojowy tor. Wszystkie większe i mniejsze miasta w prowincyi i na całej wyspie zasługują na podzi-

wienie w zachowaniu spokoju, do czego w wielu miejscach ofiarują pomoc swoją właściciele ziemscy. Wyborny jest duch wojska, a karność jego wyższa nad wszelkie pochwały.“

Dzienniki belgijskie donoszą w telegramie z Marsylii z dnia 17. kwietnia :

„Urządowe dzienniki neapolitańskie z d. 10. aż do 13. b. m. nie wspominają nic o powstaniu w Messynie i tylko listy prywatne upewniają, że powstańcy usiłowali zaskoczyć strażę wojskową, ale zamach się nie powiódł i w ogóle całe powstanie nie było tak znaczne jak w Palermo. Korpus wojska w sile 10.000 żołnierza ściga rozprószone po kraju bandy powstańców. Rząd nadesłał w ciągu tego cztery bataliony, dwie baterie i pułk lancierów do Sycylii. Gubernator nie żąda już dalszych posiłków, zapewniając, że posiada dostateczne środki, by przytłumić wszelki ruch rewolucyjny. Jeneral Filangieri powrócił do Neapolu. Wszystkie te doniesienia zamyka korespondent temi słowy, że całe powstanie sycylijskie rozbiło się zupełnie.“

— Korespondent gazety powszechnej donosi z Neapolu o dokonanej tam demonstracji w wielki piątek. Tego dnia zwykły wyższe klasy przechadzać się na Toledo. Wiadomość o zaburzeniach w Sycylii rozszerzyła się już była powszechnie. Około godziny 8. wieczorem zebrało się około 50 ludzi przy Largo della Carità, i wzniosło okrzyki dla Sycylii i jej mieszkańców. (Każdy z nich miał za to otrzymać z ręki niewiadomej po 4 karlinów.) Okrzyki te spowodowały straż pobliską stanąć do broni. Lecz za ledwie oficer komenderujący kazał zatknąć bagnety, tedy i tłum ten rozpierzchnął się na wszystkie strony. Zamieszanie to sprawiło też i popłoch między spokojnymi widzami na przechadzce, a co zapewne może dać powód dziennikom sardyńskim do rozpisywania się o groźnych zaburzeniach.

Niemcy.

(Rozprawy w izbie deputowanych pruskich.)

Berlin. 18. kwietnia. Wiadome już jest sprawozdanie izby deputowanych w sprawie Hessyi elektoralfnej. Wspomnieć jeszcze należy, że jeden z członków komisji, który zgodził się na rezolucję zaproponowaną, uważał to za rzecz pożyteczną i potrzebną, by oprócz tego wniosku zaproponowano i drugą rezolucję większej doniosłości, któraby miała na względzie przyszły stosunek Prus do zgrupowania związkowego. Wnioskodawca rzeczony (Carlowitz) kończy propozycję swoją temi słowy:

„Ze względu, że o wadach teraźniejszej niemieckiej konstytucji związkowej nie może zachodzić żadna wątpliwość uzasadniona, tudzież że wszelkie usiłowania sprowadzenia reformy w drodze porozumienia się wzajemnego okazały się bezskuteczne, lecz że dłuższe utrzymywanie takiego stanu rzeczy połączone jest z niebezpieczeństwem, a mianowicie dla Prus, przeto oświadcza izba, że odstąpienie Prus od sejmku związkowego pod warunkiem porozumienia się na innej podstawie uważa za jedyny jeszcze środek, by zachować powagę stanowiska państwa pruskiego i sprowadzić lepsze stosunki w Niemczech.“

Minister spraw zewnętrznych przystąpił do tej rezolucji z powodów prawnych i politycznych. Wykład prawnych i politycznych stosunków Niemczech, jak niemniej i stanowiska Prus do Niemczech, nie znalazł jednak w komisji uznania, która nie zgadza się na projekt wnioskodawcy, a zresztą zaprzeczono powszechnie temu, by wnioski wyprowadzane w tej rezolucji były słuszne i uzasadnione, i że na wszelki wypadek nie są też na czasie. Komisya nie poleca więc rzeczony rezolucji do przyjęcia.

Przytoczyć tu wypada jeszcze i następujące uwiadomienie dziennika *Neue Pr. Ztg.* :

Z ogłoszonych teraz oświadczeń ministra barona Schleinitz'a w przynależnej komisji izby deputowanych co do sprawy Hessyi elektoralfnej, wyprowadzają jak słyhać wnioski co do stosunków rozmaitych rządów niemieckich, które w tej chwili przynajmniej nie są prawdziwe i słuszne. Oświadczenie to złożono jak wiadomo izbie deputowanych przed świętami wielkanocnymi, i chociaż nie mamy żadnego powodu utrzymywać, by rząd odstąpić już miał od dawniejszego zapatrywania się na sprawę Hessyi elektoralfnej, to jednak ze względu zmian, jakie odtąd zaszły w systemie polityki zewnętrznej, byłoby mylną rzeczą, gdyby oświadczeniu temu pod względem ogólnego stosunku gabinetu naszego do reszty rządów niemieckich przyznawano ważność jakową.

Szwecya i Norwegia.

(Obrady Stortingu.)

Chrystiania. 13. kwietnia. Na wczorajszym swem zebraniu otrzymał Storting urządowe zawiadomienie, że J. M. Król odmówił sankcyi uchwały co do posady namiestnika. Prezydent Aal zaproponował odroczyć dalsze obrady w tej sprawie do następnej sesyi. Wniosek ten przyjął Storting jednomyślnie bez głosowania.

Turcya.

(Książę Brabantu. — Ramazan. — Obóz pod Szumli. — Podatek czynszowy. — Wojska nad granicą serbską.)

Konstantynopol. 10. kwietnia. Jego Mość Sułtan odwzajemnił dziś z liczną świtą wizytę księcia Brabantu. Jego król. Mość otaczali urzędnicy legacyi belgijskiej i oficerowie jego świty.

Wizyta trwała przeszło pół godziny i w ciągu rozmowy przyrzekł Książę, że zabawi w Konstantynopolu aż do uroczystości Bajramu.

— Dnia 7. b. m. to jest w 15 dzień Ramazanu, odbyła się wielka uroczystość wystawienia płaszcza proroka, i podług zwyczaju brali w niej udział Sułtan i wszyscy dygnitarze państwa.

— Obóz w Szumli ma składać się, jak piszą dziennikowi *Indep. belge* z 40 batalionów piechoty (32.000 ludzi) z odpowiednią artylerją.

— Rząd zamysła ufortyfikować mocno twierdzę Nisę w Bułgaryi.

— Podatek czynszowy przyniósł dotąd 12 milionów piastrow; cudzoziemcy wzbraniają się zawsze jeszcze płacić ten podatek, gdyż ambasadorowie nie otrzymali jeszcze żadnych instrukcyi w tym względzie.

— Do *Journal de Constantinople* piszą z Monastyrzu, że u Prystyny nad granicą serbską ściągają obóz, i że spodziewają się wojsk z miasta rzeczonyego dla uzupełnienia rumelijskiego korpusu armii.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn. 24. kwietnia. Dzisiejszy *Observer* zbija wiadomość, jakoby Francya żądała kongresu dla zrewidowania traktatów z roku 1815. Mocarstwa zbiorą się tylko na konferencję w sprawie Sabaudyi.

Marsylia. 22. kwietnia. Podług doniesień z Rzymu z 17. b. m. ustanowiono tam osobną komisję do zbierania ofiar na obronę państwa kościelnego. — Książęta Gabrielli i Ruspoli nie są wygnani z kraju. — Słyhać, że korespondenci dzienników *Journal des Debats* i *Nord* otrzymali rozkaz, wyjechać z Rzymu.

Turyń. 20. kwietnia. Były gubernator Nissy, Montezemolo, mianowany jest jeneralnym intendantem Rawenny.

Medyolan. 20. kwietnia. Stojący tu 14ty batalion strzelców weneńskich wyrusza 17. b. m. a 18ty pułk liniowy z Bergamu dnia 2. maja z powrotem do Francyi.

Neapol. 17. kwietnia. Bandy kalabryjskie są już całkiem rozbite. Utrzymują, że w Kalabrii nie było w ogóle żadnych zaburzeń.

Berna. 22. kwietnia. Prezydenci komitetów, które oświadczyły się za przyłączeniem północnej Sabaudyi do Szwajcaryi, wydali do swoich stronników proklamację z wezwaniem, ażeby przy dzisiejszem głosowaniu wstrzymali się od wszelkiego udziału lub manifestacyi.

Podług depeszy podanej w *Ostdeutsche Post* z **Berna** oświadczyła Austria w odpowiedzi na okolnik federacyjny, że gotowa jest przystąpić do wszelkiej kombinacyi, aby uspokoić Szwajcaryę i ochronić jej neutralność; oświadczenie Francyi, że chce się porozumieć ze Szwajcaryą i z mocarstwami, każe spodziewać się pomyslnego załatwienia tej sprawy, i Austria przyczyni się chętnie do tego.

Frankfurt. 20. kwietnia. Wojskowa komisya związkowa przedłożyła już swoje sprawozdanie. Po prostu pomija projekt pruski względem związkowej ustawy wojennej i oświadcza na wniosek referenta hanowerskiego, że ogólne postanowienia tej ustawy niepotrzebują reformy.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Popelt Jul., c. k. podpułkownik, z Drohowyża. — Szczeniowski Stan., z Krakowa.

Hotel europejski: Urbański Fel., z Komborni.

Hotel krakowski: Fialka Fran., c. k. kapitan i Villaume Franciszek, c. k. porucznik, z Tarnopola.

Do domu zajezdnego nr. 181²/₄: Kuczyński Leon, z Lubowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. kwietnia.

PP. Kawecki Wiktor, do Biernawy. — Erhardt Fryd., c. k. radca dworu i doktor medycyny, do Krakowa. — Derogowski Felix, kapitan francuski, do Rosyi. — Hr. Dunin Borkowski Miecz., do Mielnicy. — Szeliski Kazimirz, do Chodaczkowa. — Theimer Jul., c. k. podporucznik, do Brzeżan. — Rubeżyński Maur., do Białówki. — Walewski Kazimirz, do Kłodna.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325 83	+ 4 9°	82.8	zachodni si	pochmurno
2. god. po poł.	325 76	+ 10 1°	62.4	pol.-zach	"
19. god. wiecz.	325 80	+ 6 1°	87 7	zachodni	"

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „**Pustynia**,” obrazek dramatyczny w 1 akcie Józ. Korzeniowskiego; „**Gapiatko z St. Flour**,” komedia w 1 akcie z francuskiego, i „**Rataplan, mały dobosz**,” komedia w 1 akcie ze śpiewami z francuskiego.

Termina

obrotu spraw i papierów giełdowych.

Wypłaty:

Od 1. kwietnia obligacje 4% pożyczki z roku 1854 razem zł. 1,936.000.

Losowania:

30. kwietnia. Losy księcia Klary.

1. maja. Losy hrabi Keglevicha.

Zbory generalne:

26. kwietnia. Akcyonaryuszów towarzystwa kolei żelaznej i kopalni węgla Wolfsegg-Traunthal.

30. kwietnia. Południowej kolei państwa.

7. maja. Towarzystwa tunelu w Peszcie.

21. maja. Towarzystwa młynów parowych.

24. maja. Fabryki cukru w Bernie.

30. maja. Centralnej kolei tokańskiej (Siena-Empoli).

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 24. kwietnia.		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po wal. austr.		84	75
" przedał " " 100 po		84	25
" dawał " " 100		—	—
" żądał " " 100		1	31 ⁵ / ₈
Wartość kuponu od 100 zlr.		—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. kwietnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5%	64.75	65
Z pożyczki narod. po 5%	79.70	79.90
Z r. 1851, ser. B. po 5%	95.—	95.50
Metaliki po 5%	69.50	69.60
dtto. " 4 ¹ / ₂ %	61.25	61.50
dtto. " 4%	54.50	55.—
dtto. " 3%	40.50	41.—
dtto. " 2 ¹ / ₂ %	35.—	35.25
dtto. " 1%	13.80	14.—
Przez. do wylos. z r. 1834	355.—	366.—
" 1839	123.25	123.75
" 1854	95.25	95.75
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	15.75
Wylos. obl. dawn. długu państ.		
po 5%	66.—	66.50
" 4 ¹ / ₂ %	57.—	57.50
" 4%	52.—	52.50
" 3 ¹ / ₂ %	45.—	45.50
" 3%	60.—	61.—
" 2 ¹ / ₂ %	57.—	58.—
" 2%	45.—	46.—
" 1 ³ / ₄ %	39.—	40.—
" 5 ¹ / ₂ %	66.—	66.50
dtto. z procent za granicą		
" 4 ¹ / ₂ %	57.—	57.50
" 4%	52.—	52.50

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii	91.—	92.—
Węgier	73.25	73.75
Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	72.—	72.50
Galicyi	72.25	72.50
Bukowiny	69.—	69.50
Siedmiogrodu	69.25	69.75
innych krajów kor.	87.—	94.—
Z klauz. los. r. 1867	—	—
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	98.—	—
Wen. pożyczka z r. 1859	80.—	80.25

	po 5%	66.—	66.50
Dług Tyrolu	" 4%	52.—	52.50
" " " "	" 3 ¹ / ₂ %	45.—	45.50
Dług Salcburga	" 3%	38.—	38.50
" " " "	" 2 ¹ / ₂ %	32.—	32.50
Dług Krainy	" 2%	26.—	26.50
" " " "	" 1 ³ / ₄ %	22.—	22.50

2. Stan oblig. domestykala.

po 3% za 100 zł.	—	—
" 2 ¹ / ₂ % za 100 zł.	13.—	14.—
" 2 ¹ / ₄ % za 100 zł.	—	—
" 2% za 100 zł.	—	—
" 1 ³ / ₄ % za 100 zł.	—	—

3. Akcje.

Banku nar.	859	860.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186.50	186.70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	560	561.—
Póln. kolei po 1000 zł. m. k.	1992	1994
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	277	277.50
Kol. Ces. Elzbiety po 200 zł.	181.50	182.—
Polud.-póln.-niem. kolci kom. po 200 zł. m. k.	129.25	129.75
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	126.—	126.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	154.50	155.—
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	126.—	126.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.—	660.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—	—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200.—

Kurs lwowski.

Dnia 24. kwietnia.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	6	22	6	28
Dukat cesarski	6	26	6	31
Półimperyal zł. rosyjski	10	75	10	93
Rubel srebrny rosyjski	2	8	2	11
Talar pruski	1	95	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	84	23	84	80
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	71	63	72	38
5% Pożyczka narodowa	78	80	79	75

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24. kwietnia

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 79.50. Metaliki po 5% za 100 zł. 69.25; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcje Banku narodowego sztuka 859 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 186 —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 113.75. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 132.75. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 32⁵/₁₀, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

	pien.	towar.		pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	124.—	—	Esterhazego po 40 zł. m. k.	84.50	85.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	441.—	443.—	Salma " 40 " "	35.50	39.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	205.—	Palfiego " 40 " "	36.25	36.75
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	355.—	360.—	Clarego " 40 " "	37.25	37.75
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	335.—	340.—	St. Genois " 40 " "	37.—	37.50
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—	Windischgrätzka 20 zł.	22.50	23.—
			Waldsteina 20 " "	27.50	28.—
			Keglevicha 10 " "	16.25	16.75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	114.—	114.25
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	114.10	114.25
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	100.50	100.75
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwarna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 funt. szterl.	132.75	132.80
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	52.90	52.90
Paryż za 100 fr.	52.90	52.90
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

4. Listy zastawne.

Banku nar. Glet. po 5% 100	101	101
dowego " 5% 96.50	97	97
w mon. kon. przeznacz. do los. po 5%	92.50	93.—
na 12 m. 5%	—	—
Banku nar. po 100 zł. 100	—	—
dowego przez. do los. po 5%	88	88.25
w wal. austr. Gal. Tow. kred. po 4%	84.—	84.50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elzbiety po 5% 100	92.50	93.—
100 zł. m. k.	—	—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	137.—	137.50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136.50	137.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	84.—	85.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Lloyda za 100 zł.	91.50	92.—

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	102.25	102.50
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	100.—	100.25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	118.50	119.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.—	38.50

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	6 zł. 33 ⁵ / ₁₀ c.
dtto. pełnej wagi	6 " 33 " "
Korona	18 " 20 " "
Półkorona	" " " "
Napoleondor	" " " "
Rosyjski impery.	" " " "
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Dokończenie główniejszych subskrypcyi na nową pożyczkę państwa.)
 Dzieci barona Pereiry, Antoni Poschauer w Mauthausen, Karol Pirko, Pollak'a syn, L. S. Fischel, Karol W. Rossmann, Mateusz Salzer, F. Schmidt, Gustaw Schwarz z Mohrenstern, J. G. Schwarz, Jan Sepper, G. Schlesinger, Józef Sammer w Hietzing, Stadlera spadkobiercy, Emanuel Stern, Franciszek Theuer, Józef Voigt et Comp., Józef Wachtler, C. Weissenherger, Dawid Wertheim et Comp., Józef Wertheim, Nathan Wiener, Dr Winiwarter, Józef Winter, Antoni Wiesenburg et Comp., Fryderyk Worms, Książę na Raudnicu Lobkowitz w Pradze, Ferd. książę Lobkowitz w Pradze, Michał Józef hr Althan w Pradze, Józefa hr. Swert pupile, Fran. hr. Defour Walderode w Pradze, Szlachecka fundacya dam w Pradze, Fundusz pensyi czeskiej kasy oszczędności w Pradze, Antonina Altvatter w Pradze, J. H. Basch w Pradze, M. Bloch i synowie w Pradze, Leopold Dormitz synowie w Pradze, Jakób Freund w Pradze, Zygmunt Goldschmidt w Pradze, Hail i Seutter w Pradze, A. Ernst Lederer w Pradze, Frd. Mattausch syn w Pradze, A. Pick w Pradze, Józef Pleschner w Pradze, Jan B. Riedl w Pradze, August Schmidt w Pradze, Markus Thorsch i synowie, galic. stan. instytut kredytowy we Lwowie, Wydział powiatowy miasta Berna, hr. Spiegel w Wischenau, Fryd. baron Dalberg, Teodor Bauer w Bernie, J. J. Gilain w Bernie, A. Rahn w Bernie, Józef Teuber w Bernie, Przew. Franc. Józef Rudigier w Lincu, Wawrzyniec Fölser w Lincu, baron Kast w Lincu, Jerzy Uranitsch w Lublanie, Łukasz Taucer w Lublanie, Józef Puget w Lublanie, Wojciech Ramm w Lublanie, J. Bayer w Tryeście, Kasper Cloetta w Tryeście, Gerzabek i Stöhr w Tryeście, bracia Mittel w Tryeście, Antoni Seiller w Tryeście, G. Voelkl w Tryeście,

Fran. Hladisch w Olomuńcu, gmina miasta Opawy, Zofia Lachnit w Opawie, Hedwig Hammer w Opawie, Adele Mensehitz w Opawie, Fran. Miplacher w Opawie, Józef Pohl w Opawie, Hermann Pohl w Opawie, gmina miasta Grac, Ludwik Rebenburg w Gracu, Towarzystwo wzajemnego zabezpieczenia od ognia i fundusz inwalidów w Hermanstadzie po 10.000 zł.

(Pożyteczny wynalazek) W Anglii inżynier Fitzpatrick wynalazł w tych czasach bardzo prosty przyrząd zabezpieczający lokomotywy i całe pociągi od rozbicia przy spotkaniu się na kolei. W tym celu używa on poduszek przyczepianych do przedniej części lokomotywy; poduszki te wyrobione są z ubitej wełny, i mogą wytrzymać ciśnienie 11,340.000 kilogramów. Wiadomo, że wełna posiada olbrzymią siłę oporu tak, że np. napechany wełną materac osłabia siłę uderzenia kuli armatniej. Poduszka, o której mówimy, komunikuje się z szczególnym przyrządem, tamującym obrót kół i niedozwalającym wyskoczyć im z reil-sów. W Anglii czynione próby z tym przyrządem udaly się pomyślnie.

(Flora nadamurska.) W salach cesarskiej akademii nauk w Petersburgu wystawiona była na widok publiczny kolekcya nadamurskiej flory i fauny; zebrana przez p. Rode naturalistę wysłanego w tamte okolice z ekspedycyą przez Towarzystwo geograficzne. Liczba okazów bardzo znaczna, tak, że do półtora tysiąca dochodzi zbiór samych tylko owadów. Pan Rode przez pięć lat zamieszkujący nadamurskie kraje, znajdował się niemal codziennie obok swojej kolekcyi podczas trwania wystawy i udzielał zwiedzającym ciekawych objaśnień i uwag. W Irkucku czytał prelekcye o tym przedmiocie, i podobno powtórzy je w sali Passażu.